

מסכת בבא מציעא

פרק ב

א. אלו מציאות שלו, ואלו חייב להכריז. אלו מציאות שלו, מצא פרות מפזרין, מעות מפזרות, פריכות ברשות הרבים, ועגולי דבלה, כפרות של נחמם, מחרוזות של דגים, ונתיכות של פשר, וגזי צמר הבאות ממדינתו, ואניצי פשתן, ולשונות של ארגמן, הרי אלו שלו, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר, כל שיש בו שנוי, חייב להכריז. כיצד. מצא עגול ובתוכו חרס, כפר ובתוכו מעות. רבי שמעון בן אלעזר אומר, כל כלי אנפוריא אינו חייב להכריז:

ב. ואלו חייב להכריז, מצא פרות בכלי או כלי כמות שהוא, מעות בכיס או כיס כמות שהוא, צבורי פרות, צבורי מעות, שלשה מטבעות זה על גב זה, פריכות ברשות היחיד, וכפרות של בעל הבית, וגזי צמר הקווחות מבית האמן, פדי יין וכדי שמן, הרי אלו חייב להכריז:

ג. מָצָא אַחֵר הַגֶּפֶה אוֹ אַחֵר הַגֶּדֶר גּוֹזְלוֹת מִקְשָׁרֶינָה, אוֹ בְּשִׁבְלֵינָה
שֶׁבִשְׂדוֹת, הֲרִי זֶה לֹא יֵגַע בָּהֶן. מָצָא כָּלִי בְּאַשְׁפָּה, אִם מִכֶּסֶה, לֹא
יֵגַע בּוֹ, אִם מִגָּלָה, נוֹטֵל וּמַכְרִיז. מָצָא בָּגֶל אוֹ בְּכֶתֶל יָשׁוּן, הֲרִי אֵלֹהֵי
שָׁלוֹם. מָצָא בְּכֶתֶל חֲדָשׁ, מִחֲצִיזָה וְלַחוּזָה, שָׁלוֹם, מִחֲצִיזָה וְלַפְּנִים, שָׁלוֹם
בְּעַל הַבַּיִת. אִם הָיָה מִשְׁפִּירוֹ לְאַחֲרִים, אֲפִלּוֹ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, הֲרִי אֵלֹהֵי
שָׁלוֹם:

ד. מָצָא בַּחֲנוּת, הֲרִי אֵלֹהֵי שָׁלוֹם. בֵּין הַחֲבָה וְלַחֲנוּתִי, שָׁלוֹם חֲנוּתִי. לַפְּנֵי
שְׁלֹחָנִי, הֲרִי אֵלֹהֵי שָׁלוֹם. בֵּין הַכֶּסֶּא וְלַשְׁלֹחָנִי, הֲרִי אֵלֹהֵי לַשְׁלֹחָנִי.
הַלּוֹקֵחַ פְּרוֹת מִחֲבֵירוֹ אוֹ שֶׁשָּׁלַח לוֹ חֲבֵירוֹ פְּרוֹת, וּמָצָא בָּהֶן מַעוֹת,
הֲרִי אֵלֹהֵי שָׁלוֹם. אִם הָיוּ צְרוּרִין, נוֹטֵל וּמַכְרִיז:

ה. אֵף הַשְּׂמֵלָה הַיְתָה בְּכָלֵל כָּל אֱלֹהִים. לָמָּה יִצְאָתָה. לְהַקְיֵשׁ אֵלֶיהָ,
לֹאמַר לָהּ, מַה שְּׂמֵלָה מִיִּחְדָּת שֵׁשׁ בָּהּ סִמָּנִים וְיֵשׁ לָהּ תוֹבָעִים, אֵף
כָּל דְּבָר שֵׁשׁ בּוֹ סִמָּנִים וְיֵשׁ לוֹ תוֹבָעִים, חַיִּב לְהַכְרִיז:

ו. וְעַד מָתִי חַיִּב לְהַכְרִיז. עַד כִּדִּי שֶׁיִּדְעוּ בּוֹ שְׁכֵנָיו, דְּבָרֵי רַבִּי
מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שְׁלֹשׁ רַגְלִים, וְאַחֲרֵי הַרְגֵּל הָאֲחֵרוֹן שֶׁבָּעָה
יָמִים, כִּדִּי שֶׁיֵּלֶךְ לְבֵיתוֹ שְׁלֹשָׁה וְיִחְזֹר שְׁלֹשָׁה וְיִכְרִיז יוֹם אֶחָד:

ז. אָמַר אֶת הָאֲבָדָה וְלֹא אָמַר סִמָּנֶיהָ, לֹא יִתֵּן לוֹ. וְהֵרַמְאִי, אֵף עַל
פִּי שֶׁאָמַר סִמָּנֶיהָ, לֹא יִתֵּן לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כב) עַד דָּרַשׁ אַחִיד:

אתו, עד שתדרש את אחיך אם רמאי הוא אם אינו רמאי. כל דבר שעושה ואוכל, יעשה ויאכל. ודבר שאין עושה ואוכל, ימכר, שנאמר (שם) והשבתו לו, ראה היאך תשיבנו לו. מה יהא בדמים. רבי טרפון אומר, ישתמש בָּהֶן, לפיכך אם אבדו חַיִּב בַּאֲחֵרֵיָתוֹ. רבי עקיבא אומר, לא ישתמש בָּהֶן, לפיכך אם אבדו אינו חַיִּב בַּאֲחֵרֵיָתוֹ:

ח. מצא ספרים, קורא בָּהֶן אחת לשלשים יום. ואם אינו יודע לקרות, גוללן. אבל לא ילמד בָּהֶן בתחלה, ולא יקרא אחר עמו. מצא כסות, מנערה אחת לשלשים יום. ושוטחה לצרפה, אבל לא לכבודו. כלי כסף וכלי נחשת, משתמש בָּהֶן לצרכו, אבל לא לשחוקו. כלי זהב וכלי זכוכית, לא יגע בָּהֶן עד שייבא אליהו. מצא שוק או קפה, וכל דבר שאין דרכו לטל, הרי זה לא יטל:

ט. איזו היא אבדה, מצא חמור או פרה רועין בדרך, אין זו אבדה. חמור וכליו הפוכין, פרה רצה בין הפרמים, הרי זו אבדה. החזירה וברחה, החזירה וברחה, אפילו ארבעה וחמשה פעמים, חַיִּב להחזירה, שנאמר (דברים כב) השב תשיבם. הנה בטל מסלע, לא יאמר לו תן לי סלע, אלא נותן לו שָׁכְרוּ כפועל בטל. אם יש שם בית דין, מתנה בפני בית דין. אם אין שם בית דין, בפני מי יתנה, שלו קודם:

י. מִצָּאָה בְּרֶפֶת, אֵינוֹ חֵיב בָּהּ. בְּרִשּׁוֹת הָרִבִּים, חֵיב בָּהּ. וְאִם הָיְתָה בֵּית הַקְּבָרוֹת, לֹא יִטָּמָא לָהּ. אִם אָמַר לוֹ אָבִיו, הִטָּמָא, אוֹ שָׁאֵמַר לוֹ, אַל תִּחְזֹר, לֹא יִשְׁמַע לוֹ. פָּרַק וְטָעַן, פָּרַק וְטָעַן, אֶפְלוּ אַרְבָּעָה וַחֲמִשָּׁה פַּעַמִּים, חֵיב, שֶׁנֶּאֱמַר (שְׁמוֹת כג) עֹזֵב תַּעֲזֹב. הֵלֶךְ וַיָּנֹשֶׁב לוֹ וְאָמַר, הוֹאִיל וְעָלִיד מִצָּוָה, אִם רְצוֹנָהּ לְפָרַק פָּרַק, פְּטוּר, שֶׁנֶּאֱמַר, עֲמוּ. אִם הָיָה זָקֵן אוֹ חוֹלָה, חֵיב. מִצָּוָה מִן הַתּוֹרָה לְפָרַק, אֲבָל לֹא לְטָעַן. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, אַף לְטָעַן. רַבִּי יוֹסִי הַגָּלִילִי אוֹמֵר, אִם הָיָה עָלָיו יֵתֵר עַל מִשְׁאֹ, אֵין זָקוּק לוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר, תַּחַת מִשְׁאֹ, מִשְׁאֹי שִׁיכּוֹל לַעֲמֹד בּוֹ:

יא. אֲבִדְתוּ וְאֲבִדְתָּ אָבִיו, אֲבִדְתוּ קוֹדֶמֶת. אֲבִדְתוּ וְאֲבִדְתָּ רַבּוֹ, שְׁלוֹ קוֹדֶמֶת. אֲבִדְתָּ אָבִיו וְאֲבִדְתָּ רַבּוֹ, שְׁל רַבּוֹ קוֹדֶמֶת, שֶׁאָבִיו הֵבִיאוֹ לָעוֹלָם הַזֶּה, וְרַבּוֹ שֶׁלְמָדוֹ חֲכָמָה מִבִּיאוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא. וְאִם אָבִיו חֲכָם, שְׁל אָבִיו קוֹדֶמֶת. הָיָה אָבִיו וְרַבּוֹ נוֹשְׂאִין מִשְׁאֹי, מִנִּיחַ אֶת שְׁל רַבּוֹ. וְאַחֲרַי כֶּן מִנִּיחַ אֶת שְׁל אָבִיו. הָיָה אָבִיו וְרַבּוֹ בְּבֵית הַשָּׁבִי, פּוֹדֶה אֶת רַבּוֹ, וְאַחֲרַי כֶּן פּוֹדֶה אֶת אָבִיו. וְאִם הָיָה אָבִיו חֲכָם, פּוֹדֶה אֶת אָבִיו, וְאַחֲרַי כֶּן פּוֹדֶה אֶת רַבּוֹ: